

WK-I.431.5.2025.KKR

Wystąpienie pokontrolne

Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku¹ (dalej: WIOŚ).

Przedmiot kontroli:

Organizacja i funkcjonowanie jednostki.

Okres objęty kontrolą:

od 1 lipca 2024 r. do 2 września 2025 r.

Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli:

kontrola planowa w trybie zwykłym, na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie².

Data rozpoczęcia i zakończenia kontroli:

od 25 września 2025 r. do 10 października 2025 r.

Kierownik jednostki kontrolowanej:

Pani Karolina Bogdewicz - Pomorski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska powołany na stanowisko z dniem 13 czerwca 2024 r. (dalej: PWIOŚ).

Skład zespołu kontrolującego:

Karolina Kozon-Rzankowska – starszy inspektor wojewódzki, kierownik zespołu kontrolującego,

Beata Wróblewska – inspektor wojewódzki, członek zespołu kontrolującego.

¹ ul. Trakt Św. Wojciecha 293, 80-001 Gdańsk

² t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 428

Informacje wstępne:

W myśl art. 5 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (dalej: IOŚ)³, wojewódzki inspektor ochrony środowiska kieruje działalnością Inspekcji Ochrony Środowiska na obszarze województwa.

Kluczowymi zadaniami Inspekcji Ochrony Środowiska jest kontrola działalności przedsiębiorstw i innych podmiotów pod kątem przestrzegania przepisów ochrony środowiska, przeciwdziałanie poważnym awariom, walka z szarą strefą w gospodarce odpadami – przeciwdziałanie łamaniu prawa oraz ściganie przestępców środowiskowych we współpracy z Policją i Prokuraturą.

W ramach przedmiotowej kontroli ocenie poddano realizację obowiązków wynikających z przepisów prawa, w szczególności IOŚ, a także wynikających m. in. z ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców⁴ (dalej: p.p.) oraz ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji⁵ (dalej: u.p.e.a.).

Weryfikowane obszary dotyczyły:

- 1) prowadzonych postępowań kontrolnych i postępowań administracyjnych z nimi związanych, w tym:
 - wydawania decyzji o zaprzestaniu działalności podmiotu na skutek stwierdzonych w trakcie kontroli naruszeń;
 - postępowań egzekucyjnych w administracji;
- 2) funkcjonowania i organizacji jednostki: w tym celu przeprowadzono wśród pracowników ankietę.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 1a, 1b, 1c IOŚ Inspekcja Ochrony Środowiska prowadzi kontrole planowe i pozaplanowe.

Kontrole planowe planuje się, uwzględniając potrzebę zapewnienia systematycznej oceny zagrożeń życia i zdrowia ludzi oraz środowiska, w szczególności wynikających z działalności podmiotów korzystających ze środowiska, i ustala w planach kontroli.

Do kontroli pozaplanowych zalicza się kontrole:

- 1) przeprowadzane na wniosek organów administracji publicznej lub podmiotów, o ile przepisy szczególne przewidują możliwość wystąpienia z takim wnioskiem;
- 2) interwencyjne.

³ t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 425

⁴ t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1480

⁵ t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 132 z późn. zm.

Przez kontrole interwencyjne rozumie się kontrole przeprowadzane w związku z rozpatrywaniem skarg i interwencji dotyczących zanieczyszczenia środowiska lub podejrzenia wystąpienia takiego zanieczyszczenia, wystąpienia poważnych awarii lub w celu przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia.

Problematyka postępowań z zakresu egzekucji administracyjnej została uregulowana w u.p.e.a., ponadto w kwestiach nieokreślonych w powyższej ustawie, w postępowaniu egzekucyjnym mają odpowiednie zastosowanie przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁶ (dalej: kpa).

WIOŚ działa na podstawie statutu, stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 267/12 Wojewody Pomorskiego z dnia 19 września 2012 r. w sprawie nadania statutu Wojewódzkiemu Inspektoratowi Ochrony Środowiska w Gdańsku z późniejszymi zmianami⁷, a także w oparciu o Regulamin Organizacyjny Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Gdańsku (dalej: regulamin organizacyjny), stanowiący załącznik do zarządzenia nr 7/2025 PWIOŚ z dnia 26 marca 2025 r.⁸

Ustalenia:

1. Prowadzenie postępowań kontrolnych

Zgodnie z przekazaną informacją⁹ oraz zweryfikowanymi dokumentami¹⁰ sprawy dotyczące prowadzenia działalności kontrolnej należą do zadań Wydziału Inspekcji, Wydziału Zwalczania Przestępczości Środowiskowej, Działu Inspekcji oraz Działu Zwalczania Przestępczości Środowiskowej. Ponadto w myśl regulaminu organizacyjnego Wydział Prawny sporządza projekty decyzji administracyjnych w postępowaniach pokontrolnych w porozumieniu z ww. komórkami.

Na podstawie wykazu PWIOŚ¹¹ ustalono, że w okresie objętym kontrolą zostało wszczętych 35 kontroli, na podstawie których zostały wydane decyzje administracyjne w tym okresie.

W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych, weryfikacji poddano 11 kontroli wytypowanych próbą losową z interwałem¹². Spośród nich:

- 4 były planowe,
- 5 pozaplanowych,

⁶ t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 572

⁷ akta kontroli: 63-66

⁸ akta kontroli: 38

⁹ akta kontroli: 4

¹⁰ akta kontroli: 35-38

¹¹ wykaz kontroli wszczętych od 1 lipca 2024 r. do 2 września 2025 r., na podstawie których zostały wydane decyzje administracyjne w tym okresie, akta kontroli: 15

¹² akta kontroli: 17

Wydział Kontroli

Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku
ul. Okopowa 21/27, 80-810 Gdańsk
tel.: 58 30 77 368, e-mail: wk@gdansk.uw.gov.pl
<https://www.gov.pl/web/uw-pomorski>

- 1 dokumentacyjna przeprowadzona na podstawie badań automonitoringowych,
- 1 dokumentacyjna z wyłączeniem badań automonitoringowych.

Podmiotami kontrolowanymi byli:

- przedsiębiorcy: dot. 6 kontroli,
- jednostki samorządu terytorialnego: dot. 4 kontroli,
- osoby fizyczne: dot. 1 kontroli.

Ustalono, że w przypadku 2 kontroli prowadzonych na podstawie p.p., zgodnie z zapisami art. 48 ust. 1, organ zawiadamiał przedsiębiorcę o zamiarze wszczęcia kontroli¹³.

W przypadku zaistnienia przesłanki z art. 48 ust. 11 pkt 4 p.p., zgodnie z którą „zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli nie dokonuje się, w przypadku gdy: przeprowadzenie kontroli jest uzasadnione bezpośrednim zagrożeniem życia, zdrowia lub środowiska” – przedsiębiorcy nie zostali zawiadomieni o zamiarze wszczęcia kontroli, a uzasadnienie przyczyny braku zawiadomienia umieszczono w protokole kontroli¹⁴.

Dotyczyło to kontroli pozaplanowych interwencyjnych, wszczętych na skutek zgłoszenia poważnej awarii przez przedsiębiorcę oraz w związku z pismem Wydziału do walki z Przestępczością Gospodarczą i Korupcją Komendy Miejskiej Policji w Gdańsku.

Kontrole, w których zawiadomiono podmioty zostały wszczęte nie wcześniej niż po upływie 7 dni i nie później niż przed upływem 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia zgodnie z zapisami art. 48 ust. 2 p.p. Analiza przedmiotowych dokumentów wykazała, że zawierały one wszystkie wymagane elementy wskazane w art. 48 ust. 3 p.p.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że działania kontrolne prowadzili inspektorzy Inspekcji Ochrony Środowiska (dalej: inspektorzy) oraz w myśl przepisu art. 9c IOŚ inni pracownicy WIOŚ¹⁵ oraz Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska¹⁶.

Na podstawie dokumentacji przedłożonej do kontroli ustalono, że w przypadku kontroli dotyczących jednostek samorządu terytorialnego oraz osób fizycznych, kontrole rozpoczęto po okazaniu legitymacji służbowej potwierdzającej tożsamość i uprawnienia inspektora kontrolującego zgodnie z art. 9b ust. 1 IOŚ. Natomiast w sytuacji kontrolerów będących innymi pracownikami WIOŚ- po okazaniu upoważnień wydanych przez PWIOŚ, zgodnie z art. 9c IOŚ. W przypadku przedsiębiorców, kontrolerzy okazywali legitymacje służbowe oraz doręczali upoważnienie do przeprowadzenia kontroli zgodnie z art. 49 ust. 1 p.p. Weryfikowane upoważnienia zawierały elementy wskazane w art. 49 ust. 7 p.p.

¹³ dotyczy kontroli o sygn. WI.70.23.1.191.2024, akta kontroli: 45; DID.7023.1.160.2024, akta kontroli: 27

¹⁴ dotyczy kontroli o sygn. WI.7023.1.336.2024, akta kontroli: 47, WZPŚ.7023.1.37.2024, akta kontroli: 49

¹⁵ młodszy specjaliści WIOŚ

¹⁶ pracownicy Centralnego Laboratorium Badawczego Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska

Jednakże w 1 kontroli¹⁷ stwierdzono, że upoważnienie do uczestnictwa w kontroli, pracownicy Centralnego Laboratorium Badawczego Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (dalej: pracownicy laboratorium) posiadali od 5 marca 2025 r. Natomiast z dokumentacji wynika, że 27 stycznia 2025 r. pracownicy laboratorium dokonywali czynności poboru próbek wody oraz ścieków w okolicy kontrolowanego podmiotu, a zatem jeszcze przed udzieleniem im upoważnienia.

PWIOŚ poinformował¹⁸, że „w przypadku czynności rozpoznawczych wykonywanych w dniu 27.01.2025 r. w związku ze zgłoszoną interwencją, pracownik CLB pobierał próby wody z rzeki poza terenem zakładu oraz jednorazową próbę ścieków odprowadzanych do środowiska z oczyszczalni ścieków w Trąbkach Wielkich przy udziale inspektora WIOŚ oraz przedstawiciela gminy. Natomiast pracownicy CLB GIOŚ zostali wskazani w upoważnieniu z dnia 5.03.2025 r. z uwagi na zlecenie wykonania poboru próby ścieków w czasie całej doby na terenie oczyszczalni ścieków.”

Powyższe potwierdza naruszenie art. 9c IOŚ. W kontroli prowadzonej przez inspektora mogą uczestniczyć inni pracownicy Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska lub wojewódzkiego inspektoratu ochrony środowiska upoważnieni przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska lub wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska. Powyższy przepis przyznaje innym pracownikom Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska lub WIOŚ kompetencję do uczestniczenia w kontroli prowadzonej przez inspektora. Przyznanie takiej kompetencji, w każdym przypadku powinno odbywać się poprzez pisemne upoważnienie, wystawione przez właściwe podmioty (Głównego Inspektora Ochrony Środowiska lub wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska).

Pracownicy biorący udział w czynnościach kontrolnych składali oświadczenia o braku podstaw do wyłączenia z czynności kontrolnych. W przypadku 3 kontroli, wśród dokumentacji brak było przedmiotowych oświadczeń.

PWIOŚ wyjaśnił¹⁹, że Główny Inspektor Ochrony Środowiska „poinformował wszystkie WIOŚ o dodaniu nowego dokumentu w Informatycznym Systemie Kontroli, tj. oświadczenia o braku podstaw do wyłączenia z kontroli, który zaczął obowiązywać od 01.01.2023 r. Pismem z dnia 14.03.2025 r. znak DI-WPA.410.4.2025 GIOŚ skierował wystąpienie do Dyrektora CLB w sprawie składania ww. oświadczeń również przez pracowników CLB GIOŚ. W związku z powyższym dopiero po wskazanym piśmie z dnia 14.03.2025 r. pracownicy CLB rozpoczęli składanie oświadczeń w przypadku uczestnictwa w kontrolach WIOŚ.” Przedmiotowe wyjaśnienie dotyczyło jednej z weryfikowanych kontroli²⁰.

¹⁷ dotyczy kontroli o sygn. WI.7023.1.35.2025, akta kontroli: 43

¹⁸ pismo z 28 października 2025, akta kontroli: 56

¹⁹ pismo z 28 października 2025, akta kontroli: 56

²⁰ dotyczy kontroli o sygn. WI.7023.1.35.2025, akta kontroli: 43

Zarówno pismo z grudnia 2022 r. jak i pismo z marca 2025 r.²¹ potwierdza, że pracownicy laboratorium biorący udział w przedmiotowej kontroli winni byli złożyć oświadczenia o braku podstaw do wyłączenia z kontroli. Natomiast obowiązkiem PWIOŚ jest weryfikowanie czy takie oświadczenia są składane przez pracowników jeszcze przed upoważnieniem ich do kontroli prowadzonej przez WIOŚ.

Natomiast w przypadku dwóch pozostałych kontroli²², zgodnie z wyjaśnieniami²³: „oświadczenia nie zostały dołączone do akt kontroli przez przeoczenie pracowników – z ich wyjaśnień wynika, że oświadczenia były przygotowane, ale nie zostały wpięte do akt. Pracownicy zostali pouczeni o każdorazowym przygotowaniu oświadczeń przed kontrolą, a brakujące oświadczenia zostały dołączone do akt kontroli”.

Powyższe wyjaśnienia, zostały przyjęte przez zespół kontrolujący.

Na podstawie przedłożonej dokumentacji ustalono, że w przypadku prowadzenia czynności kontrolnych polegających na pobraniu próbek przez kontrolerów, dokonaniu oględzin lub dokonaniu pomiarów, pracownicy WIOŚ sporządzali protokół z ww. czynności²⁴.

Po zakończeniu czynności kontrolnych sporządzano protokół z kontroli. Protokoły odzwierciedlały przebieg kontroli, zawierały ustalenia z kontroli oraz wszystkie niezbędne informacje, w tym naruszenia stwierdzone w trakcie kontroli. Ustalono, że w 1 przypadku²⁵ protokół nie został podpisany przez wszystkich inspektorów.

W związku z powyższym PWIOŚ wyjaśnił²⁶, że „w kontroli uczestniczyło trzech inspektorów, wiodącym inspektorem była Pani Anna (...). Natomiast z racji wykonywania innych obowiązków służbowych Pani Marta (...) nie uczestniczyła w podpisaniu protokołu, które miało miejsce w Urzędzie Gminy (...), stąd brak podpisu w protokole”.

W kontroli czynny udział brało 3 inspektorów, w związku z czym każdy z nich w myśl art. 11 IOŚ winien złożyć swój podpis. Inspektor, którego podpisu zabrakło na protokole, uczestniczył w czynnościach kontrolnych oraz przeprowadzał oględziny na terenie kontrolowanej oczyszczalni ścieków. Nie można uznać jako wytłumaczenia dla takiego stanu rzeczy innych obowiązków służbowych pracownika. Swoim podpisem potwierdza on autentyczność ustaleń zawartych w dokumencie oraz akceptuje jego treść.

²¹ Załącznik nr 3 i 4 do pisma z 28 października 2025 r., akta kontroli: 56

²² dotyczy kontroli o sygn.I.70.23.1.191.2024, akta kontroli: 45; WI.7023.3.56.2024, akta kontroli: 48

²³ pismo z 4 listopada 2025 r., akta kontroli: 61-62

²⁴ dotyczy kontroli o sygn.WI.7023.1.117.2025; WI.7023.1.336.2024, akta kontroli: 47; DID.7023.1.232.2024 akta kontroli: 41; WI.7023.1.310.2024, akta kontroli 46; WI.7023.1.35.2025, akta kontroli: 43 WZPŚ.7023.1.37.2024, akta kontroli: 49; WI.7023.1.101.2025, akta kontroli: 44

²⁵ dotyczy kontroli o sygn. WI.7023.1.35.2025, akta kontroli: 43

²⁶ pismo z 28.10.2025, akta kontroli: 56

Pozostałe protokoły były podpisane przez inspektorów i kierowników kontrolowanej jednostki organizacyjnej zgodnie z art. 11 ust. 1 i 2 IOŚ, za 1 wyjątkiem. W 1 z kontroli²⁷, kierownik kontrolowanej jednostki odmówił podpisania protokołu. Na protokole znajduje się adnotacja o odmowie podpisania protokołu przez kontrolowanego oraz o odebraniu przez kontrolowanego egzemplarza protokołu wraz z podpisami inspektora kontrolującego i kontrolowanego.

Ponadto w jednym z protokołów z kontroli²⁸ przywołano zapis dotyczący przedsiębiorców (art. 57 ust. 2 PP), podczas gdy kontrola dotyczyła jednostki samorządu terytorialnego.

PWIOŚ wyjaśnił²⁹, że „na prośbę pracowników gminy, inspektorzy wpisali w książkę kontroli prowadzoną przez gminę (...), nie była to jednak książka kontroli wynikająca z ustawy Prawo przedsiębiorców. Zatem w protokole kontroli numer ten nie powinien być wykazany jako wynikający z ustawy Prawo przedsiębiorców”.

Powyższe wyjaśnienia zostały przyjęte przez zespół kontrolujący. Natomiast pracownicy WIOŚ, powinni zachować należytą staranność przy sporządzaniu protokołu z kontroli.

Spośród weryfikowanych postępowań kontrolnych, dwa zostały przeprowadzone w oparciu o dokumenty, zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Ochrony Środowiska umieszczonymi w Informatycznym Systemie Kontroli, a dotyczącymi zasad prowadzenia kontroli. Na podstawie których:

- po wykonaniu przez inspektora czynności kontrolnych opartych na analizie dokumentacji przekazanej przez podmiot została sporządzona i podpisana przez inspektora adnotacja (dotyczy kontroli automonitoringowej)³⁰ oraz
- po wykonaniu przez inspektora czynności kontrolnych opartych na analizie dokumentacji została sporządzona i podpisana przez inspektora adnotacja (dotyczy kontroli z wyłączeniem badań automonitoringowych)³¹.

Na podstawie kontrolowanej dokumentacji, ustalono, że w efekcie 6 przeprowadzonych kontroli PWIOŚ wydał zarządzenia pokontrolne skierowane do kierowników kontrolowanych jednostek³² oraz decyzje administracyjne, w przypadku wszystkich weryfikowanych postępowań.

Sporządzaniem zarządzeń pokontrolnych zajmują się pracownicy Wydziału i Działu Inspekcji oraz Wydziału i Działu Zwalczania Przestępczości Środowiskowej. Następnie akta sprawy przekazywane są do Wydziału Prawnego. W weryfikowanych teczках kontroli znajdowały

²⁷ dotyczy kontroli o sygn. WI.7023.1.35.2025, akta kontroli: 43

²⁸ DID.7023.1.232.2024, akta kontroli: 41

²⁹ pismo z 28.10.2025, akta kontroli: 56

³⁰ dotyczy kontroli DID.7023.4.992.2024, akta kontroli: 42

³¹ dotyczy kontroli WI.7023.3.56.2024, akta kontroli: 48

³² dotyczy kontroli WI.7023.1.191.2024, akta kontroli: 45; DID.7023.1.160.2024, akta kontroli: 27
DID.7023.1.232.2024, akta kontroli: 41; WI.7023.1.310.2024, akta kontroli: 46

się karty działań pokontrolnych zawierające m.in. informacje dotyczące „rodzaju działań pokontrolnych” jakie należy podjąć, daty do kiedy należy je podjąć oraz uwagi. Karty działań pokontrolnych opatrzone były datą oraz podpisem kierownika komórki organizacyjnej (potwierdzającej przekazanie do Wydziału Prawnego).

Na podstawie kontrolowanej dokumentacji, w tym informacji zawartych w kartach działań pokontrolnych ustalono, że akta spraw przekazywane były do Wydziału Prawnego bez zbędnej zwłoki.

W teczках kontroli dotyczącej poważnej awarii (problemowej, interwencyjnej) nie było karty działań pokontrolnych, a decyzja administracyjna została wydana przed zakończeniem czynności kontrolnych, co spowodowane było specyfiką kontroli. Decyzję wydano w dniu 8 stycznia 2025 r. i nadano jej rygor natychmiastowej wykonalności, natomiast kontrolę zakończono 6 lutego 2025 r.³³.

Przygotowaniem projektów decyzji administracyjnych i postanowień w postępowaniach pokontrolnych zajmowali się pracownicy Wydziału Prawnego.

Weryfikowane decyzje administracyjne zawierały wymagane elementy zgodnie z zapisami art. 107 § 1 kpa i zostały podpisane przez uprawnioną osobę. Ponadto decyzje wydawane były w terminie określonym w art. 35 § 4 kpa. Spośród weryfikowanych postępowań 2 zakończyły się wydaniem decyzji umarzającej postępowanie administracyjne. Jedna dotyczyła umorzenia w całości jako bezprzedmiotowe postępowanie administracyjne dotyczące wymierzenia przedsiębiorcy administracyjnej kary pieniężnej za brak wymaganego wpisu do rejestru³⁴. Druga dotyczyła umorzenia w całości jako bezprzedmiotowe postępowanie administracyjne dotyczące wymierzenia przedsiębiorcy administracyjnej kary pieniężnej za nieprowadzenie kampanii edukacyjnych w stosunku do sprzętu wprowadzonego do obrotu³⁵.

PWIOŚ zawiadamiał strony o wszczęciu postępowania administracyjnego, za wyjątkiem kontroli wszczętej na skutek poważnej awarii³⁶, w której to decyzja została wydana na podstawie art. 247 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (dalej: POŚ)³⁷ w myśl którego Inspektor może w drodze decyzji zarządzić przeprowadzenie właściwych badań dotyczących przyczyn, przebiegu i skutków awarii.

Na podstawie dokonanych ustaleń kontrolowany obszar oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

³³ dotyczy kontroli o sygn. WI.7023.1.336.2024, akta kontroli: 47

³⁴ akta kontroli: 48

³⁵ akta kontroli: 45

³⁶ dotyczy kontroli o sygn. WI.7023.1.336.2024, akta kontroli: 47

³⁷ t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.

2. Prowadzenie postępowań z zakresu egzekucji administracyjnej

Zgodnie z regulaminem prowadzenie spraw związanych z egzekucją świadczeń niepieniężnych - w szczególności przygotowanie projektów upomnień, tytułów wykonawczych, postanowień o nałożeniu grzywny - należy do zadań Wydziału Prawnego. W regulaminie wskazano również, że do zadań Wydziału Budżetu, Finansów i Egzekucji Należności (dalej: WBFiEN) należy współdziałanie z Wydziałem Prawnym w sprawach związanych z egzekucją obowiązków o charakterze niepieniężnym. Stwierdzono jednak, że przedłożone Karty stanowisk pracy³⁸ (zatwierdzone przez p.o. Naczelnika Wydziału Prawnego) pracowników prowadzących kontrolowane postępowania, nie zawierały zadań dotyczących prowadzenia egzekucji administracyjnej obowiązków o charakterze niepieniężnym oraz wykonywania w tym zakresie czynności egzekucyjnych.

W piśmie z 28 października 2025 r.³⁹ PWIOŚ wyjaśnił, że „w Kartach tych zawarto zapis o wykonywaniu innych zadań mieszczących się w kompetencjach wydziału, zgodnie z poleceniami przełożonego. Zgodnie z postanowieniami Regulaminu (...) do zadań Wydziału Prawnego należy prowadzenie egzekucji świadczeń o charakterze niepieniężnym. Wszyscy pracownicy Wydziału potwierdzili zapoznanie się z treścią Regulaminu. Należy podkreślić, że prowadzenie egzekucji (...) nie stanowi głównego zakresu obowiązków pracowników Wydziału (...) Świadczy o tym niewielka liczba tego rodzaju spraw (...) W związku z powyższym uznano, że nie ma konieczności odrębnego wskazywania tego zadania w Kartach stanowisk, zwłaszcza, że jest ono wprost określone w Regulaminie (...)”.

Na podstawie wykazu⁴⁰ przedłożonego przez PWIOŚ ustalono, że w okresie objętym kontrolą prowadzone były 4 sprawy dot. postępowań z zakresu egzekucji administracyjnej obowiązków o charakterze niepieniężnym, w tym 1 sprawa dot. kontroli sprawdzającej wszczętej w okresie objętym kontrolą.

Postępowania egzekucyjne były konsekwencją kontroli przeprowadzonych przez komórki kontrolne WIOŚ przed okresem objętym kontrolą, na skutek których PWIOŚ wydał decyzje o:

- wstrzymaniu działalności w zakresie zbierania⁴¹ oraz przetwarzania odpadów⁴²;
- wstrzymaniu eksploatacji instalacji do chowu lub hodowli świń eksploatowanej bez wymaganego pozwolenia zintegrowanego⁴³.

³⁸ akta kontroli: 29

³⁹ akta kontroli: 56

⁴⁰ wykaz postępowań egzekucyjnych, akta kontroli: 21

⁴¹ WP.7060.3.4.2024, WP.7060.39.2023, akta kontroli: 51, 53

⁴² WP.7060.3.3.2024, akta kontroli: 50

⁴³ WP.7060.32.2024, akta kontroli: 52

Projekty przedmiotowych decyzji przygotowywane były przez Wydział Prawny.

Czynnościom kontrolnym poddano wszystkie 4 sprawy⁴⁴, 1 sprawa⁴⁵ została objęta kontrolą od chwili zawiadomienia o planowanej kontroli sprawdzającej, natomiast analiza pozostałych 3 spraw⁴⁶ obejmowała czynności od wystosowania upomnienia do zobowiązanego.

W trakcie kontroli ustalono, że przedmiotowe postępowania zostały wszczęte z urzędu, ponieważ PWIOŚ pełnił rolę zarówno wierzyciela jak i organu egzekucyjnego.

Jak już wyżej wspomniano, egzekucje wszczynane były w związku z prowadzonymi kontrolami oraz decyzjami wydanymi w skutek stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości. Następnie w celu ustalenia czy kontrolowany zastosował się do rozstrzygnięcia decyzji, PWIOŚ wszczynał kontrole sprawdzające. Spośród 4 spraw, jedna obejmowała kontrolę sprawdzającą wszczętą w okresie objętym kontrolą.

Zgodnie z art. 48 ust. 1 p.p. podmiot kontrolowany został zawiadomiony o planowanym wszczęciu kontroli, natomiast czynności kontrolne zostały rozpoczęte z zachowaniem terminu określonego w ust. 2 przedmiotowego przepisu. Ponadto zawiadomienie o wszczęciu kontroli zawierało elementy określone w art. 48 ust 3 p.p.

Inspektorzy przeprowadzający kontrolę, w myśl art. 49 ust. 1 i 7 p.p. posiadali stosowne upoważnienie do kontroli i działali w zakresie i w terminach w nim wskazanych. Ponadto upoważnienie zawierało niezbędne elementy określone w art. 49 ust. 7 p.p. oraz zostało okazane przedsiębiorcy - o czym dowodzi złożony przez niego podpis na dokumencie. W aktach sprawy znajdowały się również oświadczenia kontrolerów o braku podstaw do wyłączenia z kontroli.

Ustalono, że w myśl art. 53 p.p. został sporządzony protokół kontroli zawierający ustalenia z czynności kontrolnych, a stwierdzone naruszenia zostały wykazane w tabeli w punkcie „2 Naruszenia”. Na podstawie dokumentu stwierdzono, że protokół został sporządzony w dwóch egzemplarzach i podpisany przez inspektorów WIOŚ oraz osobę reprezentującą kontrolowanego. Drugi egzemplarz protokołu został wręczony reprezentantowi.

Stwierdzono, że w myśl art. 15 u.p.e.a. poddane kontroli egzekucje administracyjne, wszczęte zostały po uprzednim przesłaniu zobowiązanemu upomnienia.

Na podstawie przedłożonych zwrotnych potwierdzeń odbioru stwierdzono, iż zgodnie z art. 122 § 1 u.p.e.a. PWIOŚ doręczał zobowiązanym za pośrednictwem Poczty Polskiej odpis

⁴⁴ WP.7060.32.2024, WP.7060.3.4.2024, WP.7060.3.3.2024, WP.7060.39.2023

⁴⁵ akta kontroli: 52

⁴⁶ akta kontroli: 50, 51, 53

Tytułu Wykonawczego wraz z postanowieniem o nałożeniu grzywny tym samym wszczynając egzekucję (art. 26 § 5 u.p.e.a.).

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że w każdej z kontrolowanych spraw został wystawiony przez PWIOŚ Tytuł Wykonawczy stosowany w egzekucji obowiązków o charakterze niepieniężnym (dalej: Tytuł Wykonawczy). Analiza kontrolowanych akt wykazała, że Tytuły Wykonawcze sporządzone zostały na wówczas obowiązujących wzorach. Stwierdzono jednak, że w 1 Tytule Wykonawczym⁴⁷ nie wypełniono pozycji 1, 13, 14, 15 w części A. Pozycje te dotyczą informacji o rodzaju zobowiązanego oraz imienia ojca i matki zobowiązanego oraz daty jego urodzenia.

W odpowiedzi na powyższe PWIOŚ wskazał⁴⁸, że „niezaznaczenie rodzaju zobowiązanego wynika z faktu, iż przez samo oznaczenie zobowiązanego poprzez imię i nazwisko wynika, że jest to osoba fizyczna”.

Nie można przyjąć powyższych wyjaśnień. Należy pamiętać, że wnioski muszą spełniać określone wymagania, takie jak wypełnienie odpowiedniego formularza zgodnego z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 marca 2024 r. w sprawie wzorów tytułów wykonawczych stosowanych w egzekucji administracyjnej⁴⁹ (dalej: rozporządzenie). Wzór Tytułu Wykonawczego zawiera objaśnienia dotyczące jego sporządzania, określające pozycje, które obowiązkowo powinny zostać wypełnione i jedną z nich jest rubryka przeznaczona do określenia rodzaju zobowiązanego. Ponadto art. 27 u.p.e.a określa jakie elementy powinny zostać we wzorze wskazane, w tym art. 27 § 1 ust. 1 u.p.e.a. mówi o oznaczeniu wierzyciela. W związku z powyższym obowiązkiem organu wystawiającego Tytuł Wykonawczy jest jego kompletne wypełnienie.

PWIOŚ wyjaśnił⁵⁰, że „w zakresie natomiast pozycji 13, 14, 15 w części A – wskazuję, iż zgodnie z art. 27 § 1 pkt 2 lit a) imię ojca i imię matki oraz datę urodzenia zobowiązanego wypełnia się, o ile są znane wierzycielowi, w tym przypadku wierzyciel takich informacji nie posiadał”.

Przyjmuje się powyższe wyjaśnienia.

Analiza wydanych przez PWIOŚ postanowień o nałożeniu grzywny⁵¹ wykazała, że zostały one sporządzone z uwzględnieniem poszczególnych elementów: wezwanie do uiszczenia nałożonej grzywny w oznaczonym terminie z pouczeniem, że w przypadku nieuiszczenia

⁴⁷ pismo z 28 października 2025 r., akta kontroli: 50

⁴⁸ akta kontroli: 56

⁴⁹ Dz.U. z 2024 r. poz. 431

⁵⁰ pismo z 28 października 2025 r., akta kontroli: 50

⁵¹ akta kontroli: 40

grzywny w terminie zostanie ona ściągnięta w trybie egzekucji administracyjnej należności pieniężnych; wezwanie do wykonania obowiązku określonego w tytule wykonawczym w terminie wskazanym w postanowieniu, z zagrożeniem, że w razie niewykonania obowiązku w terminie będą nakładane dalsze grzywny. Ponadto zawierały one pouczenie, że dalsze grzywny będą nakładane w tej samej lub wyższej kwocie. Tym samym stwierdzono, że PWIOŚ realizuje przepis art. 122 § 2 u.p.e.a. Grzywny nakładane były na zobowiązanych w wysokości nie przekraczającej 10 000 zł, wobec czego mieściły się we wskazanej w art. 121 § 2 u.p.e.a kwocie. Ustalono, że w egzekucjach nie nakładano dalszych grzywien.

Na podstawie kontrolowanej dokumentacji ustalono, że po nałożeniu pierwszej grzywny sprawy dot. egzekucji przekazywane były przez Wydział Prawny do WBFiEN. W związku z brakiem uiszczenia grzywny w 3 sprawach⁵², WBFiEN wystosował Tytuły Wykonawcze stosowane w egzekucji należności pieniężnych i przekazał je właściwym Urzędowi Skarbowym w celu wszczęcia przez organ egzekucji należności pieniężnych.

Współpraca między wydziałami przebiegała sprawnie, a okres czasu od terminu na uiszczenie grzywny przez zobowiązanego do dnia przekazania tytułu wykonawczego do właściwego Urzędu Skarbowego wynosił od nieco powyżej jednego miesiąca do dwóch miesięcy i 20 dni.

Na podstawie dokonanych ustaleń kontrolowany obszar oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

3. Ankieta dot. organizacji i funkcjonowania jednostki

W ankiecie udział wzięło 50 pracowników siedziby WIOŚ w Gdańsku. Z informacji⁵³ PWIOŚ wynika, że na dzień 25 września 2025 r. w WIOŚ zatrudnionych było 86 pracowników w tym 6 było długotrwale nieobecnych. Ankieta swoim zakresem obejmowała organizację i funkcjonowanie jednostki, w tym również atmosferę panującą w miejscu pracy i stosunki międzyludzkie.

W trakcie czynności kontrolnych PWIOŚ poinformował⁵⁴ o zmianach jakie zostały wprowadzone w jednostce w okresie od października 2024 r. do 25 września 2025 r. w zakresie organizacji i funkcjonowania jednostki.

Powyższe znalazło potwierdzenie w przeprowadzonej ankiecie. 92% ankietowanych potwierdziło, że w przedmiotowym okresie w jednostce zostały wprowadzone zmiany określając jakiego obszaru dotyczyły. 52% ankietowanych oceniło zmiany pozytywnie, tylko 6% ankietowanych było odmiennego zdania. Natomiast pozostałe 42%:

- nie udzieliło odpowiedzi w tym zakresie (24%),

⁵² WP.7060.3.4.2024, WP.7060.3.3.2024, WP.7060.39.2023

⁵³ akta kontroli: 56

⁵⁴ pismo z 28 października 2025 r., akta kontroli: 50

- nie miało zdania na ten temat (9%),
- oceniło niektóre zmiany pozytywnie, niektóre negatywnie (9%).

W pozostałym zakresie informacje zostaną przekazane PWIOŚ wraz z projektem wystąpienia pokontrolnego w postaci analizy wyników ankiety. Przedmiotowy obszar pozostawiono jako niepodlegający ocenie z uwagi na brak możliwości obiektywnej i opartej na niepodważalnych źródłach (dokumentach) weryfikacji przez zespół kontrolujący. Informacje pozyskane anonimowo od pracowników jednostki są ich subiektywnym osądem i punktem wyjścia do podjęcia dalszych działań przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska.

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. w 1 przypadku brak oświadczeń pracowników o braku podstaw do wyłączenia z czynności kontrolnych, co stanowi naruszenie art. 4a ust. 1 pkt 1 IOŚ;
2. w 1 przypadku pracownicy laboratorium dokonywali poboru próbek w trakcie czynności kontrolnych nie posiadając upoważnienia, co stanowi naruszenie art. 9c IOŚ;
3. w 1 przypadku brak podpisu przez jednego z inspektorów prowadzących czynności kontrolne na protokole z kontroli, co stanowi naruszenie art. 11 IOŚ;
4. w 1 przypadku w wystawionym Tytule Wykonawczym nie uzupełniono rodzaju zobowiązanego, co stanowi naruszenie art. 27 § 1 ust. 1 u.p.e.a oraz rozporządzenia.

Przyczyną powyższych nieprawidłowości jest niewłaściwa interpretacja przepisów IOŚ, u.p.e.a. oraz rozporządzenia.

Skutkiem powyższych nieprawidłowości jest naruszenie przepisów IOŚ, u.p.e.a. oraz rozporządzenia.

Osoby odpowiedzialne: Pomorski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, pracownicy wykonujący zadania w przedmiotowym zakresie oraz ich bezpośredni przełożeni.

Ocena kontrolowanej działalności: pozytywna z nieprawidłowościami.

Zalecenia:

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej⁵⁵ (dalej: ustawa o kontroli), zalecam:

⁵⁵ t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 224 ze zm.

- 1) każdorazowo przed rozpoczęciem czynności kontrolnych podpisywanie przez pracowników oświadczeń o braku podstaw do wyłączenia z czynności kontrolnych oraz do ich zamieszczania w aktach sprawy;
- 2) wykonywanie czynności kontrolnych przez pracowników wyłącznie w terminach wskazanych w upoważnieniu;
- 3) podpisywanie się pod protokołem z kontroli przez każdego z inspektorów wykonujących czynności kontrolne,
- 4) wypełnianie Tytułów Wykonawczych w myśl art. 27 § 1 ust. 1 u.p.e.a oraz zgodnie ze wzorem określonym w rozporządzeniu.

Na podstawie art. 49 w zw. z art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli proszę o przedstawienie, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego dokumentu informacji o sposobie wykonania zaleceń.

Wojewoda Pomorski

Beata Rutkiewicz

/dokument podpisany elektronicznie/

Wydział Kontroli

Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku
ul. Okopowa 21/27, 80-810 Gdańsk
tel.: 58 30 77 368, e-mail: wk@gdansk.uw.gov.pl
<https://www.gov.pl/web/uw-pomorski>